

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060309

DOM
2022-03-01
Stockholm

Mål nr
M 14526-21

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2021-11-24 i mål nr M 7402-21, se bilaga A

PARTER

Klagande

L.S.

Ombud: Jur dr J.C.

Motpart

Samhällsbyggnadsnämnden Bergslagen

SAKEN

Utdömande av vite

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

1. Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd.
 2. Med ändring av mark- och miljödomstolens dom avslår Mark- och miljööverdomstolen ansökan om utdömande av vite.
-

Dok.Id 1798211

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

YRKANDEN M.M. I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

L.S. har yrkat att ansökan om utdömande av vite ska avslås och har till stöd för sitt överklagande i korthet anfört att han har låtit utföra en sådan provtagning som avses i föreläggandet, men att han av misstag skickade in provsvaret till nämndens gamla e-postadress.

Samhällsbyggnadsnämnden Bergslagen har, som det får uppfattas, motsatt sig ändring av mark- och miljödomstolens dom, men inte redovisat några skäl för sin inställning och inte heller bemött eller ifrågasatt de nya uppgifter som L.S. lämnat i Mark- och miljööverdomstolen.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Det finns skäl att ge prövningstillstånd och att ta upp målet till omedelbart avgörande.

Av den utredning som L.S. har gett in i Mark- och miljööverdomstolen, bl.a. e-postmeddelanden, skärmdumpar och kopior av tidigare skriftväxling med nämnden, framgår det att han den 31 augusti 2021 skickade ett meddelande till e-postadressen info@sbbergslagen.se och att det till det meddelandet var bifogat vattenprover ”för juli 2021”. Det framgår också att han tidigare hade kommunicerat med nämnden på den angivna e-postadressen. Vidare är det klarlagt att nämnden, någon gång i juni 2019, bytte e-postadress från info@sbbergslagen.se till den snarlika info@sbbergslagen.se och att det, i augusti 2021, inte längre fanns någon funktion som vidarebefordrade meddelanden som skickats till den gamla adressen.

Det är alltså utrett att L.S., inom den frist som angavs i föreläggandet, har skickat analyssvar över utförda vattenprover, men att detta inte kommit fram till nämnden eftersom det sändes till en e-postadress som inte längre var i bruk. Den som har fått ett föreläggande om att genomföra en provtagning och att redovisa resultatet av denna måste naturligtvis, som utgångspunkt, vinnlägga sig om att skicka redovisningen till rätt adress och i strikt mening har L.S. inte fullgjort sitt åliggande enligt föreläggandet. Hans misstag får dock anses ursäktligt och med hänsyn till

omständigheterna finns det skäl att, även om de formella förutsättningarna för att döma ut vitet är uppfyllda, jämka vitesbeloppet till noll. Detta innebär att ansökan om utdömande av vitet ska avslås. Mark- och miljödomstolens dom ska ändras i enlighet härmed.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast 2022-03-22

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Ylva Osvald samt hovrättsråden Gösta Ihrfelt (deltog inte i beslutet om prövningstillstånd), Rikard Backelin och Ralf Järtelius, referent

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2021-11-24
meddelad i
Nacka

Mål nr M 7402-21

PARTER

Sökande

Samhällsbyggnadsnämnden Bergslagen

Motpart

L.A.S.

ÖVERKLAGAT BESLUT

Samhällsbyggnadsnämnden Bergslagens beslut 2021-10-18 i ärende nr M-2019-743:32, se bilaga 1

SAKEN

Utdömande av vite

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen förpliktar L.S. att till staten betala vite om
3 000 kr.

BAKGRUND

Samhällsbyggnadsnämnden Bergslagen (nämnden) beslutade den 19 mars 2020 att utsläppsvattnet från den enskilda avloppsanläggningen på fastigheten A ska provtas i juli och oktober 2020 och mars 2021 (M-2019-743:21). Provresultaten ska skickas till nämnden senast en månad efter provtagning. Beslutet överklagades till Länsstyrelsen, som ändrade det överklagade beslutet endast på så sätt att provtagning ska ske i juli och oktober 2021 och i mars 2022. Länsstyrelsen beslutade att avslå överklagandet i övrigt. L.S. överklagade Länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen men återkallade därefter sitt överklagande. Beslutet har således vunnit laga kraft.

Nämnden har nu hos mark- och miljödomstolen ansökt om utdömande av vite.

YRKANDEN M.M.

Nämnden har yrkat att L.S. förpliktas betala vite om 3 000 kronor.

Till stöd för yrkandet har nämnden anfört i huvudsak följande. Anläggningen, som har beviljats tillstånd från nämnden, är egenbyggd och har inte genomgått någon standardiserad kontroll av funktion. Tillståndet (M-2014-903:11) har förenats med villkor om provtagning för att säkerställa att anläggningen lever upp till miljöbalkens krav på avloppsrening. På grund av oklarheter i den tekniska lösningens reningsgrad samt recipientens känslighet och dåliga status bedömer Miljökontoret att beslut om föreläggande om provtagning är skäligt. Resultatet från provet som skulle ha tagits i juli 2021 skulle ha skickats till nämnden senast 31 augusti. Inget sådant provresultat har kommit till nämndens kännedom.

L.S. har delgetts nämndens ansökan med bifogade handlingar och beretts tillfälle att yttra sig.

DOMSKÄL

I mål om utdömande av vite ska domstolen pröva om det föreläggande som ansökan avser är lagligen grundat och tillräckligt preciserat och klar, om föreläggandet har

delgetts adressaten, om det har vunnit laga kraft och om föreläggandet har överträtts. Om föreläggandet inte har följts ska domstolen pröva om det funnits giltigt hinder för detta, dvs. om adressaten saknat rättslig eller faktisk möjlighet att följa föreläggandet. Domstolen ska dessutom, under förutsättning att vitet ska dömas ut, pröva om ändamålet med vitet förlorat sin betydelse, vitets storlek samt beakta om det finns särskilda skäl att jämka det. Ett vite är av straffrättslig karaktär. Bevisbördan för att det finns förutsättningar att döma ut ett vite ligger hos den myndighet som ansöker om utdömande, i detta fall nämnden. Beviskraven är med hänsyn till ärendets karaktär höga.

Av handlingar i målet framgår att föreläggandet vid vite har delgetts L.S. och att det har vunnit laga kraft. Enligt domstolens bedömning har föreläggandet varit lagligen grundat. Det är i målet ostridigt att L.S. har överträtt det aktuella vitesföreläggandet. Det har inte framkommit omständigheter som medför att ändamålet med vitet skulle ha förlorat sin betydelse eller att L.S. har haft giltig ursäkt för sin underlåtenhet att efterkomma föreläggandet.

Domstolen konstaterar att det i och för sig finns förutsättningar att döma ut förelagt vite. Angående storleken på det förelagda vitet anges i 3 § viteslagen (1985:206) att vite ska fastställas till ett belopp som med hänsyn till vad som är känt om adressatens ekonomiska förhållanden och till omständigheterna i övrigt kan antas förmå honom att följa föreläggandet. I lagens förarbeten framhålls att det särskilt beträffande förelägganden som riktas till bland annat fastighetsägare, faller sig naturligt att vitet bestäms så att beloppet inte understiger kostnaden för den förelagda åtgärden eller den vinst eller besparing som en adressat normalt kan göra genom att inte uppfylla vitet (prop. 1984/85:96 s. 49). Domstolen finner mot denna bakgrund att det förelagda vitesbeloppet får anses rimligt.

Vid en sammantagen bedömning finner domstolen att nämnden har haft fog för sitt beslut, att det inte funnits något hinder för att förena föreläggandet med löpande vite

och att vitesbeloppet utifrån omständigheterna får anses rimligt. Nämndens yrkande ska därför bifallas.

Information om betalning av vite, se bilaga 2.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 3 (MMD-02)

Överklagande senast den 15 december 2021. Prövningstillstånd krävs.

Peter Winge

Målet har avgjorts av rådmannen Peter Winge.

Hur man överklagar Mark- och miljööverdomstolens avgörande

Den som vill överklaga Mark- och miljööverdomstolens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Mark- och miljööverdomstolen.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till Mark- och miljööverdomstolen senast den dag som anges i slutet av Mark- och miljööverdomstolens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar Mark- och miljööverdomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningsstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rätts-tillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i Mark- och

miljööverdomstolen uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (domstolens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se